

Sygn. akt III AUa 1547/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSO del. Anna Petri
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. D. (A. D.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 5 lipca 2016r. sygn. akt XI U 3680/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz ubezpieczonego A. D. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSO del. A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1547/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.10.2015 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu A. D. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołujący do dnia 31.12.1998 roku nie

udowodnił wymaganego 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od w/w decyzji wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu A. D. wskazał, iż organ rentowy w zaskarżonej decyzji do pracy w/w rodzaju nie uwzględnił mu zatrudnienia w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony, jaką wykonywał w Zakładzie (...) ((...) Huta (...)) od dnia 4.11.1992 roku do dnia 31.01.1997 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2016r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 października 2015r.

Bezsporne w sprawie było to, że urodzony w dniu (...) ubezpieczony A. D. w dniu 27.07.2015 roku wystąpił z wnioskiem o emeryturę w obniżonym wieku, w którym wskazał, że nie jest członkiem żadnego otwartego funduszu emerytalnego.

Decyzją z dnia 4.08.2015 roku organ rentowy po raz pierwszy odmówił ubezpieczonemu wnioskowanego świadczenia z uwagi na nieudowodnienie, iż do dnia 1.01.1999 roku posiadał on wymagany 15-letni staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Do pracy w/w rodzaju ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu żadnego okresu jego zatrudnienia. W dniu 12.10.2015 roku ubezpieczony, przedkładając nowe dokumenty, wniósł o ponowne rozpoznanie jego wniosku o ustalenie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 28.10.2015 roku odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego świadczenia i wskazał, że ubezpieczony udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 roku łącznie 25 lat, 2 miesiące i 7 dni ogólnego stażu pracy, na który składały się 23 lata, 8 miesięcy i 12 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 5 miesięcy i 25 dni okresów nieskładkowych, w tym jedynie 14 lat, 6 miesięcy i 28 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, tj. zatrudnienie (pomniejszone o okresy niezdolności do pracy – przebywania na zasiłkach chorobowych) w Hucie (...) – Zakładzie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w D. od dnia 1.05.1977 roku do dnia 31.03.1982 roku, od dnia 1.07.1984 roku do dnia 25.02.1992 roku, od dnia 27.02.1992 roku do dnia 3.11.1992 roku oraz od dnia 1.02.1997 roku do dnia 31.12.1998 roku. Organ rentowy w w/w decyzji nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu jego zatrudnienia w Hucie (...) S.A. – Zakładzie Huta (...) (Z-66) od dnia 4.11.1992 roku do dnia 31.07.1993 roku oraz okresu jego zatrudnienia w Hucie (...) S.A. Zakład Huta (...) od dnia 1.08.1993 roku do dnia 31.01.1997 roku.

Staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych z uwzględnieniem odliczonych w zaskarżonej decyzji okresów przebywania na zasiłkach chorobowych wynosi 15 lat, 2 miesiące i 1 dzień (v. pismo ZUS z dnia 21.01.2016 r. k. 10 a.s.).

W tym stanie rzeczy Sąd uznał odwołanie za zasadne podnosząc w motywach tego rozstrzygnięcia, co następuje:

Organ rentowy, wbrew ugruntowanemu stanowisku judykatury, przy wyliczaniu stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych bezpodstawnie pominął okresy jego niezdolności do pracy po dniu 14 listopada 1991 roku, za które otrzymał wynagrodzenie chorobowe lub zasiłek chorobowy. Przy ustalaniu okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, do ustalenia uprawnień emerytalnych na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie wyłącza się bowiem okresów niewykonywania pracy, za które

pracownik po dniu 14 listopada 1991 roku otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby

i macierzyństwa, bo osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 roku okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających

z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 roku (v. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 roku sygn. II UK 313/09, z dnia 13 lipca 2011 roku sygn. I UK 12/11, z dnia 7 października 2014 roku sygn. I UK 51/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 września 2015 roku, sygn. III AUa 3056/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 7 marca 2013 roku, sygn. III AUa 68/13, LEX nr 1293660; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 października 2015 roku, sygn. III AUa 716/15, LEX nr 1842227).

Powyższe powoduje, iż okresy zatrudnienia A. D., które zostały przez ZUS zakwalifikowane jako praca wykonywana w warunkach szczególnych, winny być

w całości uwzględnione w wymiarze zatrudnienia w/w rodzaju. Powoduje to, że odwołujący na dzień 1.01.1999 roku legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Staż ten wynosi bowiem wyliczone przez organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 21.01.2016 roku 15 lat,

2 miesiące i 1 dzień. Przedstawiona okoliczność pozwoliła pozostawić merytoryczną część odwołania ubezpieczonego bez wnikliwego rozpoznania.

W związku z powyższym Sąd uznał, że w chwili złożenia ponownego wniosku o emeryturę, tj. w październiku 2015 roku, odwołujący spełniał przesłanki wynikające z § 4 ust. 1 pkt 3 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku i przesłanki prawa do emerytury we wcześniejszym wieku wymienione w art. 184 ustawy emerytalnej.

Jak wynika z treści art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, jednakże świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu (art. 129 ust. 1 w/w ustawy).

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 184 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 153 poz.1227 z 2009 roku) w zw. z § 2 i § 4 rozp. Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8 poz. 43), poprzez błędne przyjęcie, że ubezpieczony spełnia warunki do przyznania wcześniejszej emerytury, a w szczególności, że na dzień 1.01.1999 roku posiadał wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Również dokonana subsumcja ustaleń faktycznych do mających zastosowanie przepisów prawa materialnego nie budzi zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji zaprezentowane w motywach zaskarżonego wyroku, co oznacza, iż zbędnym jest ponowne szczegółowe przywoływanie tej argumentacji w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego.

Jedynie w uzupełnieniu argumentacji Sądu Okręgowego należy wskazać, iż w judykaturze rzeczywiście utrwał się pogląd, że wykazanie na dzień 1.01.1999 roku określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 roku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 23 kwietnia 2010 roku, II UK 313/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 260; z 13 lipca 2011 roku, I UK 12/11, LEX nr 989126; z 18 lipca 2007 roku, I UK 62/07, OSNP 2008 nr 17-18, poz. 269, z dnia 7.10.2014 roku I UK 51/14, LEX nr 1621325).

W ostatnim z tych orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, że w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS chodzi o pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów sprzed 1.01.1999 roku, ponieważ to na ten dzień ubezpieczona powinna posiadać pełny okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymagany w przepisach dotychczasowych. Co prawda nie oznacza to, że późniejszy przepis art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest bez znaczenia dla wykładni pojęcia okresów pracy w warunkach szczególnych przed 1.01.1999 roku, ale nie można odmówić ubezpieczonym, od których już na dzień 1.01.1999 roku wymaga się pełnego okresu pracy w szczególnych warunkach, prawa do zaliczenia do okresów pracy w szczególnych warunkach niektórych okresów niewykonywania pracy (pobierania wynagrodzenia chorobowego lub zasiłku chorobowego i macierzyńskiego). Przy wprowadzonym systemowo ograniczaniu emerytur w wieku obniżonym (z tytułu pracy w szczególnych warunkach) w perspektywie emerytur pomostowych nie można pominąć ubezpieczonych, którzy już na 1.01.1999 roku wypracowali 15 lat w szczególnych warunkach, choć urodzili się po 31.12.1948 roku. Regulacja z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma zatem zastosowanie do kręgu ubezpieczonych objętych art. 184 ustawy, którzy mogą zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach okresy niewykonywania pracy, za które otrzymali przed 14.11.1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wprowadzenie art. 32 ust. 1a ustawy potwierdza, że § 2 rozporządzenia z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie jest regulacją wyłączną (zamkniętą) w kwestii przesłanki wykonywania stałej pracy w szczególnych warunkach. Nie jest to regulacja pozwalająca na wykluczenie innego stanowiska, mającego zwłaszcza oparcie w akcie wyższego rzędu (ustawie).

Nie można wobec tego przyjąć, że skoro § 2 rozporządzenia nie dopuszcza wyjątków, to żadne okresy niewykonywania pracy nie mogą być zaliczane do stażu pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy, skoro niezasadnym jest twierdzenie organu rentowego, że ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych albowiem należy mu odliczyć z wykazanego okresu pracy w warunkach szczególnych okresy pobierania zasiłków chorobowych, zasadnie przyjął Sąd I instancji, że ubezpieczony w dacie złożenia ponownego wniosku spełnił wszystkie przesłanki warunkujące uzyskanie prawa do emerytury.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c.

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSO del. A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek